

A magunk részéről nem tartjuk szükségesnek, hogy az eddig elfoglalt állásponton változtassunk, s bizalommal nézünk a kir. Curia további ítéletei elé, amelyek most már könnyen meg fogják találni az intézmény gyakorlati kialakulását legjobban előmozdító állásfoglalásokat. *Meszlény.*

A méltányosság. A Curia egy újabb ítéletében a következő tételt olvassuk:

„A méltányosság a jog általános elveinek keretein belül csak abban az esetben érvényesülhet, ha és amennyiben annak alkalmazása szerződést vagy törvényt nem sért. Oly esetben azonban, amikor valamely jogviszony szerződés vagy törvény által van szabályozva, a bíróság a jogait a szerződés vagy törvény keretein belül érvényesítő fél terhére kizárólag a méltányosság alapján nem dönthet.

Az ellenkező felfogás a jobbiztonságot veszélyezteti és végeredményben bírói önkényre vezethet.“ (P. VI. 6402/924.)

Szívesen láttunk volna e bölcs és szép kijelentésben két korlátot az „ita scripta“ elvével szemben. A törvény vagy szerződés kifejezett rendelkezése mellett is hatályosulhat a vele megférő, a rendelkezésnek nem ellentmondó méltányosság — ez volna az egyik ellenvetés; a másik az az elvi fenntartás, hogy a szerződés kifejezett rendelkezése a méltányosság ellenében csak azon határig igényelhet érvényesülést, amíg a rendelkezés túlzott méltánytalansága miatt a jó erkölcsökbe ütközőnek nem fog minősülni. *B. S.*

Jeizálogos tartozás valorizálása. Felperes pénztintézet, akinek jeizálogilag biztosított kölcsönkövetelését adósa felmondotta a kikötött storno-díjjal együtt, majd felperes részére letétbe helyezte és kiutaltatta, pert indított adósa ellen a kölcsönösszeg felvételekori buzaegyenérték mennyisége iránt. Mind a három fok a keresetet elutasította és pedig a Curia legerősebben valorizáló tendenciájú V. tanácsa a következő indokolással:

„Ez időszertint nincs oly törvényes rendelkezés vagy kialakult bírói gyakorlat, amelynél fogva a hitelező hasonló kölcsöntartozásoknak, illetve a kölcsönkötvényekben kikötött storno-díjnak valorizált összegekben való megfizetését egyedül a pénz időközi leromlása folytán és az esetben is követelhetné, ha az adós részéről semminemű késedelem fenn nem forog“ — és később folytatja:

„Nincs jelentősége annak, hogy a kölcsönt az alperes mire fordította, mily vagyonnal bír, hogy a kölcsön felmondásakor normális gazdasági viszonyok voltak-e, hogy a storno-díjak magassága tekintetében kialakult szokás jelenleg nincsen, továbbá hogy felperes vagyonát mikép gyümölcösztette: ép ezért eme kérdéseket illetően a felbebezési bíróság a felajánlott bizonyítást és a tényállás megállapítását jogszabálysértés nélkül mellőzhette s a felperesnek ide vonatkozó panasza figyelembe nem jöhetett.“ (4333/924)

A valorizáció irányában az indokolás egyetlen engedménye az: ezidőszertint-re való utalás. *B. S.*